

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIAUS PAVADUOTOJAS

S P R E N D I M A S

DĖL MUITINĖS LABORATORIJOS 2001 METŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS VALSTYBINIO AUDITO

2002 m. rugsėjo 30 d. Nr. 16
Vilnius

Išnagrinėjęs 2002-09-12 valstybinio audito ataskaitą Nr.2040-9 “Dėl Muitinės laboratorijos 2001 m. finansinės atskaitomybės ir veiklos vertinimo taupumo, efektyvumo požiūriu valstybinio audito rezultatų”,

n u s t a t a u:

Muitinės laboratorija (toliau-Laboratorija) yra iš valstybės biudžeto lėšų išlaikoma įstaiga. Tačiau, nesilaikant Biudžetinių įstaigų įstatymo 2 str. reikalavimų, nuostatuose ji neįvardinta kaip biudžetinė įstaiga, nesilaikant 5 str. reikalavimų, nenurodyta darbo apmokėjimo tvarka, lėšų šaltiniai ir lėšų naudojimo tvarka bei finansinės veiklos kontrolė.

Nesilaikydamas audituojamuoju laikotarpiu galiojusio Buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 20 str. ir Buhalterinės apskaitos įstatymo 19 str. 1 ir 2 d. reikalavimų, Laboratorijos viršininkas J.Reklaitis nenustatė apskaitos dokumentų ir apskaitos registrų saugojimo tvarkos iki metinės finansinės atskaitomybės patvirtinimo ir patvirtinus metinę finansinę atskaitomybę.

Laboratorijos vyriausioji finansininkė N.Šulinskienė nesilaikė Vyriausybės 1992-03-31 nutarimu Nr.205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų nuostatų 13 p. reikalavimų ir kai kuriais atvejais nevizuodavo visiškos materialinės atsakomybės sutarčių, darbų bei paslaugų atlikimo sutarčių.

Nesilaikydamas finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr.70 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 55 p. reikalavimų, Laboratorijos viršininkas J.Reklaitis nenustatė atsargų iš sandėlio išdavimo tvarkos.

Pažeisdama Vyriausybės 2001-01-25 nutarimu Nr.86 patvirtintų Ligos ir motinystės socialinio draudimo pašalpų nuostatų 32 p., Laboratorija nedarbingumo pašalpas (3633,81 Lt), kurios turėjo būti apmokėtos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto lėšų, A.Salučkieni (417,89 Lt), V.Turauskaitei (108,77 Lt), R.Neniškienei (259,87 t), N.Šulinskienei (2625,69 Lt) ir A.Martinkienei (221,59 Lt) 2000 m. spalio-gruodžio mėnesiais sumokėjo iš biudžetinių lėšų sąskaitos, t.y. biudžeto lėšas panaudojo ne pagal paskirtį.

Pagal vyriausiosios finansininkės N.Šulinskienės 2000-12-28 pateiktą paraišką Valstybinio socialinio draudimo lėšų pervedimui ligos pašalpoms išmokėti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Vilniaus m. skyrius Laboratorijai lėšas (3633,81 Lt) pervedė kitais biudžetiniais metais (2001-01-15 mokėjimo pavedimas Nr.659). Laboratorija dalį šių lėšų (313,81 Lt) pervedė Valstybinei mokesčių inspekcijai, o likusią sumą - 3320 Lt, nesilaikydama Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. reikalavimų, panaudojo 2001 m. išlaidoms padengti virš 2001 metams patvirtintų asignavimų.

Pažeidžiant Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 5 d. reikalavimus, Laboratorijos buhalterija 11655,55 Lt darbuotojų atlyginimams už 2000 metų gruodžio mėnesį išmokėti panaudojo 2001 metų asignavimus.

Laboratorijos viršininkas J.Reklaitis, nesilaikydamas Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr.511 "Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo 5 p. (Vyriausybės 1997-04-14 nutarimo Nr.357 redakcija) reikalavimų bei šio nutarimo 10 p. (Vyriausybės 1999-08-27 nutarimo Nr.942 redakcija) reikalavimų, savo įsakymais (2000-12-06 Nr.23 ir 2000-12-20 Nr.28) darbuotojams už 2000 m. gruodžio mėnesį skyrė priedus prie tarnybinių atlyginimų (apskaičiuota 8694 Lt) 2000-12-28 įsakymu Nr.26 vyriausiajai finansininkei N.Šulinskienei skyrė 1500 Lt pašalpą.

Minėtu 2000-12-20 įsakymu Nr. 28 Laboratorijos viršininkas J.Reklaitis trims darbuotojams nustatė priedus prie tarnybinių atlyginimų, nenurodydamas priedų skyrimo tikslo.

Tikrinant darbų pirkimo procedūras Laboratorijos patalpų (Akademijos g. Nr.7, Vilnius) I aukšto rekonstrukcijos sutarčiai sudaryti, nustatyta, kad pirkimas kainų apklausos būdu negalėjo būti atliekamas, kadangi neatitiko Viešųjų pirkimų įstatymo 33 str. 1 d. nurodytų sąlygų (darbų pirkimo vertė per finansinius metus viršijo 150 tūkst. Lt.).

Nesilaikydama Vyriausybės 1999-09-29 nutarimu Nr.1079 patvirtintos Prekių, paslaugų ar darbų pirkimų, kurių vertė yra mažesnė už nurodytą Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo 1 straipsnio I dalyje, tvarkos (toliau - Prekių, paslaugų ar darbų pirkimų tvarka) 7 p. reikalavimų, Laboratorija neišsiuntė kvietimų ne mažiau kaip 3 tiekėjams (rangovams), kad jie pateiktų pasiūlymus dėl dalyvavimo konkurse.

Laboratorijos viršininko pavaduotoja R.Neniškienė 2001-08-13 raštu Nr.IM05-239 pakvietė pasiūliusio mažiausią darbų kainą rangovo UAB "Kortas" direktorių Č.Daugėlą deryboms dėl rangovo pateikto pasiūlymo turinio ir sąmatos patikslinimo. Laboratorijai, atstovaujamai viršininko J.Reklaičio, 2001-08-27 sudarius stovybos rangos sutartį su UAB "Kortas", buvo pakeista laimėjusio konkursą rangovo pasiūlyta darbų kaina (pasiūlymo kaina buvo 162520 Lt, sutarties kaina - 183016 Lt). Tokiu būdu stovybos rangos sutarties su UAB "Kortas" kaina tapo didesnė, negu konkurso metu UAB "Litstata" pasiūlyta kaina (180000 Lt).

Laboratorijos patalpų rekonstrukcijai 1998-10-08 buvo išduotas leidimas Nr.KP-98-141, kuriame nurodytas stovybos rangovas UAB "Kaminta". Nesivadovaujant Civilinio kodekso 6.688 str. 2 d. ir

audituojamuoju laikotarpiu galiojusio aplinkos ministro 1999-10-04 įsakymu Nr.316 patvirtinto organizacinio tvarkomojo statybos techninio reglamento "Leidimų statyti ir griauti statinius išdavimo tvarka" (STR 1.07.01:1999), pasikeitus rangovui ir pakoregavus projektą, Laboratorija patalpų (Akademijos g.7, Vilnius) I aukšto rekonstrukciją vykdė be nustatyta tvarka perregistruoto leidimo.

Pažeisdama audituojamuoju laikotarpiu galiojusio Statybos įstatymo 12 str. 5 p. ir Statybos ir urbanistikos ministerijos 1997-12-05 įsakymu Nr.266 patvirtintų Statybos rangos sutarties nuostatų 64 p., Laboratorija 2001-08-27 sutarties su UAB "Kortas" 15 str. 2 punkte nustatė 5 metų garantinį laiką.

Buęs Muitinės departamento direktoriaus pavaduotojas R.Šatkauskas 1998-06-18 patvirtino Laboratorijos pastato IV aukšto rekonstrukcijos išlaidų sąmatą, kurioje įrengimų, baldų ir inventoriaus įsigijimui lėšų nebuvo skirta. Pažeisdama Biudžeto sandaros įstatymo 8 str. 3 p. ir Biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. nuostatas, Laboratorija panaudojo biudžeto lėšas -156177,19 Lt - įrengimų, baldų ir inventoriaus įsigijimui (iš jų: 134584 Lt - ilgalaikio turto, 20450,69 Lt - trumpalaikio turto, 1142,50 Lt - atsargų), neturėdama tam tikslui skirtų asignavimų.

Laboratorija, pažeisdama Viešųjų pirkimų įstatymą ir Prekių, paslaugų ar darbų pirkimų tvarką, 2000 ir 2001 m. iš biudžeto lėšų vykdė įrengimų, baldų ir kito turto pirkimą ne minėto įstatymo 13 str. ir Prekių, paslaugų ar darbų pirkimų tvarkoje nurodytais pirkimo būdais, o pavedė minėtas prekes nupirkti rangovams UAB "Kaminta" ir UAB "Kortas", iš viso už 156177,19 Lt.

Nesilaikant Vyriausybės 2001-10-19 nutarimu Nr.1250 patvirtintos Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos 4-6 p.reikalavimų, Laboratorijoje rekonstrukcijos metu nebuvo sudaryta komisija valstybės turto pripažinimui nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti, neįvertinta tokio turto būklė bei tolesnio naudojimo galimybės. Laboratorijos viršininkas J.Reklaitis nepriėmė sprendimo dėl šio turto pripažinimo nereikalingu.

Laboratorijos metinė finansinė atskaitomybė sudaryta nesilaikant audituojamuoju laikotarpiu galiojusio Buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 14 str. reikalavimų - buhalterinės apskaitos duomenys nepatvirtinti atsiskaitymų inventorizacijos duomenimis. Laboratorija nesilaikė Inventorizacijos tvarkos 4, 60 ir 61 p. nuostatų inventorizuoti suderintas tarpusavio skolų sumas ir tai įforminti suderinimo aktu.

Vyriausioji finansininkė N.Šulinskienė, pažeisdama audituojamuoju laikotarpiu galiojusio Buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 10 str., buhalterinėje apskaitoje neapskaitė 2124 Lt trūkumo, atsiradusio dėl 2001 m. kovo mėn. įvykdytos vagystės.

Laboratorijos viršininko J.Reklaičio ir vyriausiosios finansininkės N.Šulinskienės pasirašytoje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaitoje (forma Nr.2) atvaizduotos kasinės išlaidos pagal ekonominės klasifikacijos kodus neatitinka 2001 m. padarytų kasinių išlaidų. Laboratorija pagal ekonominės klasifikacijos kodą 1.01.3.14 - "ilgalaikio materialiojo turto remontas" padarė kasinių išlaidų

už 9,9 tūkst. Lt, tačiau metinėje finansinėje atskaitomybėje atvaizdavo 5,0 tūkst. Lt, t.y. 4,9 tūkst. Lt mažiau, kasinių išlaidų pagal ekonominės klasifikacijos kodą 1.01.3.03 – “šildymas” padarė už 2,3 tūkst. Lt, tačiau finansinėje atskaitomybėje atvaizdavo 6,0 tūkst. Lt. Nustatyti neatitikimai ir pagal kitus išlaidų ekonominės klasifikacijos kodus.

Laboratorija metiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2002-01-01 balanse (forma Nr.1) ir metinės atskaitomybės formose Nr.5 ir Nr.6 pateikė klaidingus duomenis apie ilgalaikio materialiojo, trumpalaikio materialiojo turto ir atsargų likutį metų pabaigoje. Ilgalaikio materialiojo turto buvo už 4249,3 tūkst. Lt, 2001 m. metinėje finansinėje atskaitomybėje atvaizduota už 20,5 tūkst. Lt daugiau. Trumpalaikio turto buvo už 114,3 tūkst. Lt, atvaizduota 85,4 tūkst. Lt, t.y. 28,9 tūkst. Lt mažiau, atsargų buvo už 168,3 tūkst. Lt, atvaizduota 8,4 tūkst. Lt daugiau.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2001-02-08 mokėjimo pavedimu Nr.118 pervedė Laboratorijai 3618,49 Lt, gautus iš Europos Komisijos, Laboratorijos viršininko pavaduotojos R.Neniškienės komandiruotės į Prancūziją (2000m. gruodžio 17-20 dienomis) išlaidoms padengti. Nesilaikant audituojamuoju laikotarpiu galiojusių Vyriausybės 1993-07-28 nutarimu Nr.579 patvirtintų Įstaigų ir organizacijų finansuojamų iš Lietuvos valstybės biudžeto, nebiudžetinių lėšų sudarymo ir naudojimo taisyklių 17 p. reikalavimų, Laboratorijos buhalterija negrąžino 515,64 Lt nepanaudotų lėšų likučio lėšas pervedusiam juridiniam asmeniui. Nesilaikant Vyriausybės 1995-04-28 nutarimo Nr.613 “Dėl tarnybinių komandiruočių į užsienį” 4 p. reikalavimų, ši suma buvo nepagrįstai išmokėta R.Neniškieni kaip “viršnormatyviniai komandiruotpinigiai”, t.y. buvo atlygintos su komandiruote nesusijusios išlaidos. Nesilaikydama minėto nutarimo 13 p. reikalavimų, R.Neniškienė, grįžusi iš komandiruotės, per 3 darbo dienas nepateikė Laboratorijai avansinės apyskaitos su atitinkamais dokumentais.

Nesilaikydama Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr.719 patvirtintos Inventorizacijos tvarkos (toliau - Inventorizacijos tvarka) 10 p., viršininkas J.Reklaitis 2001-12-05 įsakyme Nr.36 "Dėl metinės inventorizacijos" nenurodė dienos, pagal kurios būklę turi būti atlikta piniginių lėšų, materialiojo ir nematerialiojo turto, nebaigtų statybų metinė inventorizacija. Inventorizacijos komisija (komisijos pirmininkė R.Neniškienė) metinę turto inventorizaciją įformino nesilaikydama Inventorizacijos tvarkos 58 p. reikalavimų.

Nesilaikant Inventorizacijos tvarkos 17, 63, 66 p., inventorizacijos komisija nesudarė nebaigtos statybos sutikrinimo žiniaraščio, neužfiksavo turto 2124 Lt turto trūkumo dėl vagystės.

Laboratorijos darbuotojams darbo užmokesčio išmokėjimas įforminamas nesilaikant Vyriausybės 2000-02-17 nutarimu Nr.179 patvirtintų Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių (toliau – Kasos taisyklės) 7 p. reikalavimų – nesudaromi ir viršininko nepatvirtinami darbo užmokesčio mokėjimo žiniaraščiai bei juose nenurodomas išmokėjimo terminas.

Laboratorijoje nesilaikoma Kasos taisyklių 12 p. reikalavimo, t.y. kasos pajamų ir išlaidų orderiai atskirais atvejais išrašomi ne buhalterijoje, o juos išrašo vyresnioji inspektorė-finansininkė, atliekanti kasos operacijas.

Laboratorijoje nesilaikoma Kasos taisyklių 10 p. ir finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr.70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos (toliau -Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka) 173 p. nuostatų - nenustatyta ir nepatvirtinta pinigų sumokėjimo tvarka ir terminai atskaitingam asmeniui.

Pažeidžiant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 173, 174 p., Laboratorijoje atskaitingam asmeniui avansas buvo išmokamas ir už jį atsiskaitoma vėliau kaip per tris darbo dienas atlikus pavedimą, o naujas avansas atskaitingam asmeniui buvo išduodamas neatsiskaičius už anksčiau išduotąjį. Avanso apyskaitos nenumeruojamos.

Vadovaudamasis Valstybės kontrolės įstatymo 18 str., n u s p r e n d ž i u:

1. Nurodyti Muitinės laboratorijai veiklos trūkumus ir pasiūlyti imtis priemonių valstybinio audito metu nustatytiems teisės aktų pažeidimams pašalinti.

2. Informuoti Muitinės laboratorijos steigėją – Muitinės departamentą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl valstybinio audito metu nustatytų Muitinės laboratorijos veiklos trūkumų.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 19 str. sprendimas per dvidešimt kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti apskūstas teismui.

Vadovaujantis valstybės kontrolės įstatymo 20 str. Muitinės laboratorija per trisdešimt kalendorinių dienų informuoja Valstybės kontrolę apie sprendime nurodytų teisės aktų pažeidimų pašalinimą.

Sprendimas siunčiamas Muitinės laboratorijai, Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas

Viktoras Švedas